

Interview | KMSKB gaat op zoek naar de Rus in Wassily Kandinsky

'KANDINSKY BEGREEP SOMS ZIJN EIGEN WERKEN NIET'

| Als pionier van de abstractie drukte Wassily Kandinsky een onuitwisbare stempel op de westerse schilderkunst. Hoewel hij lange tijd in West-Europa woonde, bleef Kandinsky een Rus in hart en nieren. De expo *Kandinsky & Russia* in het KMSKB werpt een verhelderende blik op werk en leven van een van de groten uit de moderne schilderkunst.

Michel Draguet, directeur van het KMSKB, heeft reden om fier te zijn. De schilderijen van Kandinsky die naar Brussel komen? Het is alsof The Beatles morgen op de wei van Werchter staan. Het KMSKB toont de schilderijen niet

© Yves Nevens

| woord **Ive Van Orshoven** | beeld **Michel Draguet**

'IN DUITSLAND VINDT KANDINSKY DE WEG NAAR DE ABSTRACTE KUNST'

alleen, ze verduidelijken ze ook. Daarvoor focust het museum op de roots van de Rus.

Kandinsky begon pas te schilderen op zijn 30ste. Voor een kunstenaar is dat oud.

Michel Draguet: 'En toch is hij nog een van de belangrijkste schilders van de 20ste eeuw geworden. Kandinsky ontdekt zijn roeping pas wanneer hij als professor in de rechten naar Vologda reist, een stad ten noorden van Moskou. De kleurenpracht in de huizen en de kerken slaat hem met verstomming. De isba's, houten huizen, zijn bijvoorbeeld vanbinnen volledig beschilderd, alsof je in een schilderij loopt.

En ook de iconen trekken de aandacht van Kandinsky. Ze staan voor hem symbool voor de kunstgeschiedenis van zijn land, een geschiedenis die vanuit het volk komt. Dat moment in Vologda is een ware openbaring. We hebben zo'n isba nagemaakt, en op onze audiogids kom je meer te weten over iconen en Russische volkskunst. Na Vologda trekt Kandinsky naar West-Europa. Eerst naar Parijs, maar die stad is voor hem te *bohémien*. In München aardt hij beter. Daar treft hij ook een groep Russische kunstenaars. Samen met Duitse kunstenaars vormen zij de *Blaue Reiter*-groep. Het is in Duitsland dat Kandinsky de weg naar de abstracte kunst vindt.'

Pure spontaniteit

Hoe worden zijn abstracte werken onthaald?

'Hij heeft het er in het begin zelf heel moeilijk mee. Hij begreep soms zijn eigen werken niet. De expo toont bijvoorbeeld zijn eerste abstracte schilderij uit 1911, *Bild mit Kreis*. Het schilderij is pure spontaniteit, maar Kandinsky wil rationeel nadenken over hoe hij tot die

abstractie gekomen is. Hij ontwikkelt een theorie waarbij hij vele andere kunstdisciplines als theater en muziek betreft. Tot de oorlog in 1914 uitbreekt en hij gedwongen wordt naar Rusland terug te keren.'

Gedwongen? Hij houdt toch van zijn land?

'Dat wel, maar het hart van de kunstwereld lag in München. Bovendien breekt de Russische revolutie uit in 1917. Kandinsky krijgt de opdracht om het kunstonderwijs te herstructureren. Maar de communistische kunststromingen liggen hem niet en hij vlucht naar München. Daar gaat hij lesgeven aan het Bauhaus, tot de Nazi's de school sluiten in 1933. Kandinsky trekt naar Parijs, waar hij tien jaar later sterft. Die laatste twintig jaar van zijn leven zijn zeker waardevol, maar zijn eerste artistieke periode tot 1922 vind ik interessanter. En daar kom je vanaf 8 maart alles over te weten.'

Kandinsky & Russia, 8 maa - 30 jun in Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België. Info: www.expo-kandinsky.be